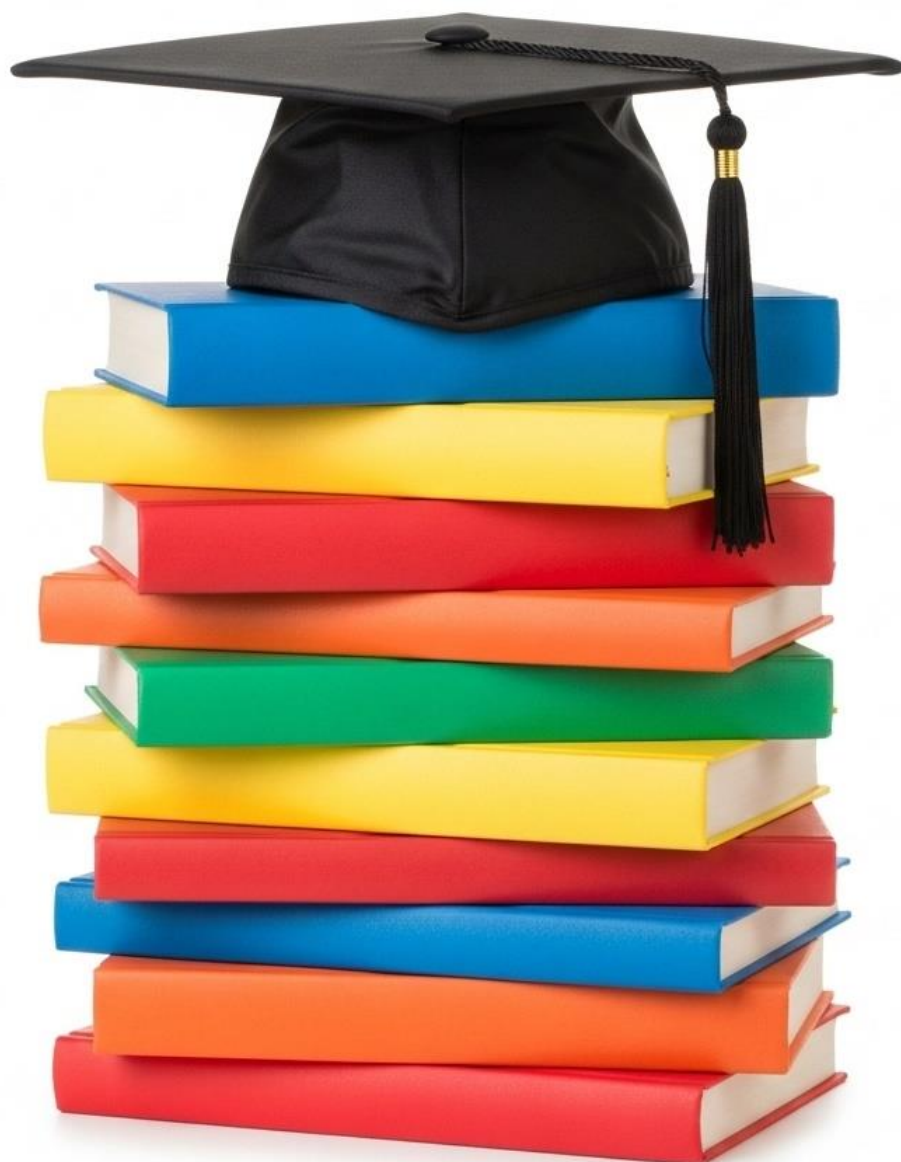

**SOPRONI
EGYETEM** |

LÁMFALUSSY SÁNDOR
KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI
KAR

TANULMÁNYKÖTET 2025

Válogatás a Széchenyi István Doktori Iskola hallgatóinak munkáiból

Szerkesztette: Obádovics Csilla, Resperger Richárd

TANULMÁNYKÖTET 2025

Válogatás a Széchenyi István Doktori Iskola hallgatóinak munkáiból

Szerkesztette:

Obádovics Csilla, Resperger Richárd

SOPRONI EGYETEM KIADÓ

SOPRON, 2025

Közreadja: a Soproni Egyetem Széchenyi István Gazdálkodás- és Szervezéstudományok
Doktori Iskolája

A kötetben megjelent írások szakmai lektorálása kettős vak bírálati rendszerben történt.

Felelős kiadó: Prof. Dr. Fábián Attila
a Soproni Egyetem rektora

Szerkesztők:

Prof. Dr. Obádovics Csilla, Dr. Resperger Richárd

Szakmai lektorok:

Dr. habil. Baranyi Aranka, Prof. Dr. Bártfai Zoltán, Dr. Bartók István,
Bazsóné Dr. Bertalan Laura, Dr. Bednárík Éva, Dr. Cziráki Gábor, Prof. Dr. Dunay Anna,
Dr. Faragó Beatrix, Dr. Hegedűs Szilárd, Dr. Hoschek Mónika, Dr. Keresztes Gábor,
Dr. habil. Koloszar László, Dr. Kópházi Andrea, Dr. habil. Malatyinszki Szilárd,
Dr. Németh Nikoletta, Prof. Dr. Obádovics Csilla, Dr. Palanca Attila,
Pappné Dr. Vancsó Judit, Dr. habil. Papp-Váry Árpád, Dr. Pirger Tamás,
Dr. Prihoda Emese, Dr. Resperger Richárd, Dr. Süle Edit, Dr. habil. Szabó Zoltán,
Prof. Em. Dr. Székely Csaba, Dr. Szóka Károly, Dr. Szőke Tünde Mónika,
Dr. Takáts Alexandra, Dr. Tóth Zsolt György

Borítókép: Google Gemini (AI által generált tartalom)

Tördelőszerkesztő: Dr. Resperger Richárd

ISBN 978-963-334-555-9 (pdf)

DOI: [10.35511/978-963-334-555-9](https://doi.org/10.35511/978-963-334-555-9)

Creative Commons license: CC BY-NC-SA 4.0 DEED

Nevezd meg! - Ne add el! - Így add tovább! 4.0 Nemzetközi
Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International

ELŐSZÓ

Ez a tanulmánykötet a Soproni Egyetem Széchenyi István Gazdálkodás- és Szervezéstudományok Doktori Iskolája doktorandusz hallgatóinak válogatott munkáit gyűjti egybe, bemutatva az intézményünkben folyó doktori képzés sokszínűségét és tudományos megalapozottságát.

A most megjelenő kötet 22 magyar nyelvű írást tartalmaz, melyek szerzői a jelenlegi aktív doktoranduszaink és adott esetben témavezetőik. A tanulmányok jól tükrözik az elméleti alapokat, a gyakorlati alkalmazhatóságot és az interdiszciplináris megközelítést, amelyek gazdagítják a modern tudományos kutatás sokszínűségét. A kötetben könyvismertetések is helyet kaptak, amelyek segítik az olvasókat abban, hogy szélesebb rálátást kapjanak néhány kapcsolódó tudományos irodalomra.

A kötet célja nem egyszerűen a hallgatók kutatási eredményeinek bemutatása, hanem egyúttal ösztönzőként is szolgál a tudományos párbeszédre, a szakmai fejlődésre és a jövőbeni együttműködések kialakítására. Bízunk benne, hogy e válogatás hozzájárul a doktori iskolában folyó képzés fejlődéséhez, valamint szélesebb értelemben a hazai és nemzetközi tudományos élethez egyaránt.

Köszönetünket fejezzük ki valamennyi szerzőnek, akik elkötelezett munkájukkal hozzájárultak a kötet létrejöttéhez, továbbá a hallgatók témavezetőinek, akik folyamatosan segítik a doktoranduszok tudományos és szakmai fejlődését.

Köszönjük a lektorok áldozatos munkáját is, akik hasznos szakmai tanácsaikkal és jobbtó szándékú észrevételeikkel segítették a hallgatókat a kötetbe kerülő írásuk átdolgozásában, ki egészítésében, hogy még értékesebb és színvonalasabb írásokat adhassunk közre.

Hasznos időtöltést, kellemes szakmai feltöltődést kívánunk a tanulmánykötet olvasása során!

Sopron, 2025. június 1.

*Obádovics Csilla,
a Doktori Iskola vezetője*

*Resperger Richárd,
a Doktori Iskola titkára*

TARTALOMJEGYZÉK

TANULMÁNYOK	7
Innovációs beruházások sikerének mérése: Magyar vállalatok pénzügyi elemzése (Fókuszban a közép- és nagyvállalatok) Angyal Viktória – Vajai Balázs	8
Az Ipar 4.0 hatása a logisztikai munkakörökre: Napjaink kihívásai Balázs-Kalász Adrienn	27
A körforgásos gazdaság vállalati alkalmazása – a Cradle to Cradle Certified szabvány használatának tapasztalatai Kriza Máté	45
A felelős vállalat és a fenntarthatóság kapcsolata a hazai KKV szektorban Mészáros Ádám	63
A hazai agrárinnovációs ökoszisztéma és az agrár szektort érintő, digitális fejlesztésekkel megoldható kihívások bemutatása Holán Balázs Márk	78
Nyugat-dunántúli multinacionális autóipari vállalatok szervezet-fejlesztési célú vizsgálata – egy kvalitatív kutatás eredményei strukturált mélyinterjúk alapján Kovácsné Laczkó Éva Mária	88
A karbantartási tevékenység digitális átalakításához szükséges képzési igények vizsgálata Rostás Sándor	102
Bürokratikus szervezetek fenntarthatósági intézkedéseinek és vezetőik egyéni fenntarthatósági attitűdjeinek vizsgálata Kulbert Gábor – Ionescu Astrid	112
Kapcsolódási lehetőségek idős és fiatalok között: a generációk közötti kapcsolatok iránti nyitottság és azok lehetséges formáinak elemzése az osztrák–magyar határtérség egyetemistáinak körében Takács-Pakai Dorottya	125
Fenntarthatóság vagy praktikum – Home office trendek vizsgálata napjainkban Magyarországon Ionescu Astrid – Kulbert Gábor	138
A reziliencia szerepe a hétköznapiak megélésében Kópházi Andrea – Löwe Éva – Obádovics Csilla	148

A pénzügyi öngondoskodási portfóliók jellemzői	
Kovács Zoltán	163
Finanszírozási és együttműködési lehetőségek egy fenntartható egészségügyért – Heves vármegye egészségügyi ellátásszervezési modellkísérlet	
Stankovics Éva	175
A gyermekkori elhízás hosszú távú társadalmi költségei és a compliance szerepe a prevencióban	
Kovács Erika – Kelen Andrea	197
Márkahűség = Örök Hűség? Miért mondunk igent újra és újra?	
Jámbori Zsuzsanna – Bednárík Éva	212
Gyógyfürdővárosok online identitása	
Horváth Kornélia Zsanett	231
A pozitív pszichológia és az országimázs kapcsolata turisztikai szemszögből	
Szántó Dóra	247
KÖNYVISMERTETÉSEK	264
Modern vállalatértékelés	
Fábiánné Játékos Judit Ilona	265
A projektmenedzsment alapjai I.-II.	
Horváth Géza Sándor	270
Találd ki, valósítsd meg, légy sikeres! Innovációmenedzsment ismeretek és tapasztalatok	
Horváth András – Széles Zsuzsanna	277
Felelős és fenntartható vállalat	
Mészáros Ádám	281
Adatelemzés üzleti, közgazdasági és szakpolitikai döntésekhez	
Holán Balázs Márk	286

Felelős és fenntartható vállalat (könyvismertetés)

Mészáros Ádám¹

[Radácsi L. (2021). *Felelős és fenntartható vállalat*. Saldo Kiadó.
266 oldal, ISBN 978-963-638-611-5]

Radácsi László „*Felelős és fenntartható vállalat*” című könyve a vállalatok társadalmi felelősségvállalásának (CSR) és fenntarthatóságának kérdéseit járja körül. A szerző átfogó képet nyújt a vállalati működés erkölcsi, társadalmi és környezeti jellegeiről, valamint bemutatja, hogyan lehet a fenntarthatóság elveit a napi üzleti gyakorlatba integrálni. A könyv nemcsak elméleti távlatokat kínál, hanem gyakorlati útmutatásokat is ad a vezetők és döntéshozók számára. Ez a recenzió a könyv tartalmát és fontosságát foglalja össze és a benne található ismeretek alapján széleskörű párbeszédet kezdeményezhet a vállalati felelősségvállalás és a fenntarthatóság témáiról.

A fenntarthatóság, a fenntartható fejlődés kérdésköre napjaink egyik, ha nem a legidősebb átfogó kihívása. A fenntartható fejlődésben hangsúlyos szerep jut mind a gazdasági szféra szereplőinek, mind az egyes embereknek. Vállalati oldalról a fenntarthatóság és a felelős magatartás három alappillére a társadalmi, környezeti és gazdasági dimenziók alkotják. Ezeken belül a vállalatok különféle intézkedéseket tesznek a fenntarthatóság irányába. Ezekkel összefüggésben a fenntarthatóság, illetve az ezzel összefüggő fenntartható gazdasági növekedés és fejlődés, valamint a vállalati fenntarthatóság, illetve társadalmi felelősségvállalás fogalmakkal egyre gyakrabban találkozunk különböző fórumokon, könyvekben és a médiában egyaránt, ugyanakkor kevésbé vagyunk tisztában a fenti kifejezések jelentésével, még kevésbé az egyes fogalmak közötti összefüggésekkel. Vállalati felelősségvállalás, vállalati társadalmi felelősségvállalás,

¹ Mészáros Ádám, doktorandusz
Soproni Egyetem Lámfalussy Sándor Közgazdaságtudományi Kar, Széchenyi István Doktori Iskola
(MeszarosAdam@phd.uni-sopron.hu)

vállalati fenntarthatóság, környezeti-társadalmi-vállalatkezelési stratégiák, közös értékre-
remtés – CSR, CR, CS, ESG, CSV – felesleges őket összepárosítani, mert mind ugyanazt je-
lentik, vagy mégsem? Többek között erre is átfogó képet nyújt és ad választ ez a könyv.

Radácsi László a kötet megjelenésekor a Budapesti Gazdasági Egyetem Menedzsment
Tanszékének tudományos főmunkatársa volt. Jelenleg a Budapesti Metropolitan Egyetem
Fenntarthatósági Tanulmányok Intézetének habilitált egyetemi docense. 2024-ben jelent meg
legújabb könyve a kritikai gondolkodásról „*Gondolkodj okosan! – Az intellektuális szupererő*”
címmel. A felelős vállalat, CSR és vállalkozásfejlesztés témák kutatójaként, oktatójaként, va-
lamint vállalati tanácsadóként évtizedek óta a hazai vállalatvezetési kultúra tevékeny alakítója.
A fenntarthatóság szakmai követője (2015), aki mindennapi munkájában elkötelezetten törekszik
arra, hogy vállalati ügyfelei körében elterjedjen és erősödjön a fenntartható fejlődés iránti fele-
lősségvállalás. Munkája során számos projektet irányított, amelynek célja a környezeti, társa-
dalmi és gazdasági szempontok összhangjának megteremtése. Az ilyen szakmai követők sze-
repe rendkívül fontos, mivel ők a fenntarthatósági elvek népszerűsítésében és a változások elő-
segítésében játszanak kulcsszerepet. Ez a szerep magában foglalja a környezeti, gazdasági és
társadalmi szempontok integrálását a döntéshozatalba és a tervezésbe, valamint a fenntartható
megoldások keresését és alkalmazását.

A több évtizedes kutatói, oktatói és tanácsadói gyakorlatra épülő munkái ösztönözték,
hogy egy összefoglaló kézikönyvnek is megfelelő kötetben összegezze a felelős és fenntartható
szervezeti működés történeti alapvetéseit, a legfontosabb érintett-csoportokkal (tulajdonosok,
munkavállalók, fogyasztók) kapcsolatos felelősségvállalási témákat, valamint több olyan kér-
déskört is, amely az egyetemi hallgatók, a kutatók és oktatók, a médiában dolgozók és a vállalati
szakemberek számára is releváns ismereteket jelentenek. A kötetben kiemelten szerepelnek a
magyarországi sajátosságok, valamint több tucat egyedi eset, történet, elmélyítő magyarázat
támogatja a megértést.

A könyv tartalmilag három fő részre oszlik *A felelősségvállalás alapjai*, *A fenntarthatóság a
vállalatok működésében* és a *Jövőbeni kihívások és lehetőségek* vezérfonalai mentén.

A könyvben szereplő előhang után nagyon hasznos a kötet logikájának vázolását tartalmazó
táblázatos ábra, amely eligazít és ráhangolódást biztosít az olvasónak a kulcskifejezésekkel
megadott témakörökre utalva. Témái: felelős fogyasztás, felelős marketing, felelős befekteté-
sek, felelősségvállalás a kkv-szektorban, társadalmi vállalkozások, munkahelyi közösségek,
szektorközi partnerségek.

A könyv elején alapfogalmakkal ismerkedhet meg az olvasó, mint a fenntartható fejlődés,
a fenntarthatóság és vállalati felelősségvállalás. „*A szervezetek szintjén leginkább a „fenntart-*

hatóság” vagy a „vállalati fenntarthatóság” fogalmait használjuk, míg a „fenntartható fejlődés” megmaradt a nemzeti és globális szintű közpolitikai stratégiák és intézkedések megnevezésének.” (18. o.)

Az első részben a szerző bemutatja a CSR fogalmát, annak történeti fejlődését, valamint a különböző modellek és megközelítések áttekintését. Részletesen tárgyalja a jogi kereteket, valamint a nemzetközi és hazai gyakorlatokat. A felelős üzlethez kapcsolódó szakterületek sokfajta gondolkodásból építkeznek: az üzleti erkölcs, felelős vállalatirányítás, környezeti menedzsment, jogi megfelelés, minőségirányítás, kockázatmenedzsment. Az egyes területek középpontjainak, kérdéseinek, eszköztárának bemutatásával emeli ki a szerző ezeknek a fogalmaknak a fontosságát, mind elméleti mind gyakorlati példákkal alátámasztva. A történeti áttekintés sem maradhat el a felelős üzleti működés mérföldköveinek bemutatása nélkül. Mint mindenhol a gyökerek fontosságának kiemelése és a 20. század második felének fejleményei segítik a jelen helyzet és állapotok megértését.

A második részben a szerző a fenntartható fejlődés három pillérét – gazdasági, társadalmi és környezeti szempontokat – elemzi. Ezen belül hangsúlyozza a fenntartható üzleti modellek és a zöld innovációk szerepét. A példák és esettanulmányok révén a gyakorlati alkalmazásokat is bemutatja, amely segíthet a vállalatoknak a fenntarthatósági céljaik elérésében. A felelős üzleti működés egyik kulcsfogalmának az „érintett” kifejezésnek a rétegeit tárja fel a szerző és utal rá, hogy több fejezetben is szerepel az érintettekkel kapcsolatos ismeretanyag. Fontos tudnivalók ismertetésével alapozza meg a könyv további fontos részeit. A leggyakoribb érintett szegmensek is felsorolásra kerülnek. Az érintettek csoportjai és azonosításuk, azok bevonása az érintett folyamatok kezelése-érintett menedzsment részletes elemzését tanulmányozhatjuk. Módszertani táblázat, folyamatábrák, útmutatók segítik az összegzést.

Ha vállalatok felelős működéséről beszélünk, akkor mindenképpen fontos a mikro-, és középvállalati szektorban, valamint a startupokban való vizsgálódás. A szerző természetesen részletes elemzést végez ezeken a területeken is és mutatja be a magyarországi jellemzőket illetve összehasonlítást is olvashatunk a nagyvállalati szektortól való eltérések kapcsán. Egy nagyon érdekes kkv-kutatással is megismerkedhetünk, amit a Budapesti Gazdasági Egyetemen évek óta végeztek Radácsi László, Kása Richárd és Csákné Filep Judittal karöltve a kkv-kutatások módszertanának kérdéseiről. A kutatások középpontjában elsősorban a családi vállalkozások, a startupok és a szabadúszók állnak, de rendszeresen végeznek adatfelvételt a hazai kkv-szektorban is. Nagyon jól feldolgozott és kiváló adatokkal szolgál a könyv ezen része. A magánszektor és a civil szféra együttműködése, pontosítva a szektorközi partnerség időszerű kérdései kerülnek bemutatásra, annak előnyeire kitérve, a hatásmérés nehézségeire utalva. Nagy pontossággal kapunk képet ebben a témában is. Részletesen elemzi a Magyarországon lévő

partnerséget és annak fejlesztési lehetőségeit. Nemzetközi összehasonlítás keretében is képet kapunk a hazai viszonyok jellemzőiről.

A könyv, záró részében a szerző, a jövőbeni kihívásokat és lehetőségeket elemzi, amelyekkel a vállalatoknak szembe kell nézniük. A digitalizáció, a klímaváltozás és a globális gazdasági változások mind olyan tényezők, amelyeket a felelős vállalatoknak figyelembe kell venniük. Mérésre azonban szükség van, a kérdés csak az, hogy milyen adatokra van szükség és milyen módszertannal végezzék azt? Fenntarthatósági kiválósági rangsorok és díjakról készült lista közlésével, programok leírásával, témaköreivel és hozzá kapcsolódó módszertani leírással és szakirodalmi áttekintéssel, valamint a témához kapcsolódó a Függelékben felsorolt magyar nyelvű olvasmányok, szakcikk címei és doktori értekezések címének felsorolásával zárul a kötet.

A könyv jól strukturált, és alaposan kidolgozott. A szerző stílusa világos és érthető, ami megkönnyíti a bonyolult fogalmak megértését. A könyv gazdag irodalomjegyzéke és hivatkozásai lehetővé teszik az érintett témák mélyebb megértését és további kutatásokat inspirálnak. A könyv erőssége, hogy nem csupán elméleti megközelítéseket kínál, hanem gyakorlati esettanulmányokat is bemutat. Ez különösen hasznos a vállalatvezetők és a döntéshozók számára, akik tényleges példák alapján tudják megérteni, hogyan alkalmazhatják a fenntarthatóság elveit a saját működésükben.

Radácsi László „*Felelős és fenntartható vállalat*” című könyve fontos hozzájárulás a vállalati felelősségvállalás és fenntarthatóság területéhez. A könyv életszerű példákkal, grafikákkal telítődött kiadvány, amely nemcsak a felelősen gondolkodó vállalatvezetőknek, szakértőknek, hanem a felsőfokú képzésben résztvevő üzleti szakos hallgatóknak, tartalmas olvasmányt kínál. Bemutatja a fenntarthatóság vállalati menedzsmentjének alapfogalmait, felelős üzlet fogalmát, az értékteremtő üzleti modell működését, fejlődését és ezek hatását. Szinte kötelező irodalomként ajánlható.

Személyes érintettségem a könyvvel és a szerzővel kapcsolatosan, hogy szerencsém volt Radácsi László tanítványaként a BGE-n együttműködni vele és előadásain élvezni a kkv-k széleskörű bemutatását. Szakdolgozatomat is hasonló témakörben választottam és a doktori kutatásom témája is a kkv-k működésére és versenyképességére vonatkozik, témavezetőként a tanárat választva. Teljes szívvel tudom ajánlani ezt a könyvet elolvasásra.

Irodalomjegyzék

Radácsi L. (2024). *Gondolkodj okosan! Az intellektuális szupererő*. MCC Press.

Elkington, J. (1997). *Cannibals with Forks: The Triple Bottom Line of 21st Century Business*. New Society Publishers.

Porter, M. E., & Kramer, M. R. (2011). Creating Shared Value. *Harvard Business Review*, 89(1/2), 62-77.

Sachs, J. D. (2015). *The Age of Sustainable Development*. Columbia University Press.

<https://doi.org/10.7312/sach17314>

World Commission on Environment and Development. (1987). *Our Common Future*. Oxford University Press.